

INDHOLD

KAPITEL 1. Er vi på vej mod en europæisk offentlighedsdoktrin? 9

OFFENTLIGHED I DET OFFENTLIGE? 9 · ET INTERNATIONALT GENNEMBRUD FOR OFFENTLIGHEDSPRINCIPPET? 16 · OFFENTLIGHED OG EU 22 · OPSUMMERING 24 · SAMMENHÆNGEN MED SPØRGSMÅLET OM YTRINGSFRIHED 25 · BOGENS GANG 26

KAPITEL 2. Sammenligning af dansk og svensk offentlighed i forvaltning 29

SVERIGE HAR SAT STANDARDEN 29 · ALMINDELIG LOVGIVNING ELLER FORFATNINGSBESTEMMELSE? 29 · ER DER ET OFFENTLIGHEDSPRINCIP I DANMARK? 30 · UNDTAGELSER FRA SVENSK OFFENTLIGHED 31 · DE VIGTIGSTE UNDTAGELSER I DEN DANSKE OFFENTLIGHEDSLOV 32 · UNDTAGELSER I ANDEN LOVGIVNING 33 · POSTLISTER OG JOURNALISERING? 35 · TIDSFRISTEN FOR OFFENTLIGHED 38 · ANKE 39 · MEDDELERFRIHED 39 · SAMMENFATNING 41 · KORT UDBLIK TIL DE ØVRIGE NORDISKE LANDE 43 · KONKLUSION 44

KAPITEL 3. Overholdes lovgivningen? 45

HAR MYNDIGHEDERNE BÅDE EVNE OG VILJE TIL AT OVERHOLDE LOVGIVNINGEN? 45 · PRAKTISKE PROBLEMER VED LOVENS FORVALTNING 45 · RETSVILDFARELSER 46 · ÅBENHEDSTESTS 48 · KRITISKE JOURNALISTERS INDTRYK 49 · MANGE MYNDIGHEDER ETABLERER FRIVILLIGT POSTLISTER 50 · OMBUDSMANDENS INDTRYK 51 · SVENSK ÅBENHEDSTESTS 55 · OMBUDSMANDENS ERFARINGER 56

KAPITEL 4. Offentlighedsprincippet historie i Sverige 59

TRYCKFRIHETS FÖRORDNINGEN 59 · DEN SVENSK EXCEPTIONALISME 59 · DEN SVENSK STORMAGTSTID 60 · FRIHEDSTIDEN 61 · REAKTIONEN PÅ FRIHEDSTIDEN 65 · OFFENTLIGHEDEN I DET MODERNE SVERIGE 65 · DEN SVENSK TRADITION 67

KAPITEL 5. Det danske offentlighedsprincips historie 69

DANSK DOKUMENTOFFENTLIGHED TOG UDGANGSPUNKT I PARTSOFFENTLIGHED 69 · POUL ANDERSEN OG OFFENTLIGHEDSPRINCIPPET 72 · FORVALTNINGSKOMMISSIONENS SYNSPUNKTER 76 · OFFENTLIGHEDSKOMMISSIONEN AF 1956 77 · PARTSOFFENTLIGHEDSLOVEN 78 · GENNEMBRUDDET FOR OFFENTLIGHEDSLOVEN 79 · KONSSENSUS! 80 · ØNSKET OM AT GÅ VIDERE TIL FULD OFFENTLIGHED 83 · TREDJE TRIN I OFFENTLIGHEDSREFORMEN UDSÆTTES, UDSÆTTES, UDSÆTTES 84 · OG ÅRENE GIK 87 · DE FORSVUNDNE POSTLISTER 91 · 2. BEHANDLING AF LOVFORSLAGET *UDEN* POSTLISTER 93 · ÆNDRINGER I OFFENTLIGHEDSOMRÅDETS DÆKNING 94 · UDVIKLINGEN SIDEN 1987 96 · MOD EN NY OFFENTLIGHEDSLOV 100

KAPITEL 6. Argumenterne for og imod offentlighed: det danske og det svenske spor 102

ARGUMENTERNE FOR OFFENTLIGHED 102 · OVERSIGT OVER DE DANSKE BETÆNKELIGHEDER VED UDVIDET OFFENTLIGHED 105 · KOMMENTARER TIL BETÆNKELIGHEDERNE VED OFFENTLIGHED 106 · EN SAMMENLIGNING MED SVERIGE 108

KAPITEL 7. Har vi forskellig demokratiopfattelse i Norden? 112

ER DER FORSKELLIGE DEMOKRATIDOKTRINER I DANMARK OG SVERIGE? 112 · ELITEDEMOKRATI ELLER DELTAGERDEMOKRATI? 112 · SAMFUNDSORIENTERET ELLER INDIVIDORIENTERET DEMOKRATI? 115 · FORELØBIG KONKLUSION 117 · DEN HISTORISKE INDFALDSVINKEL 118

KAPITEL 8. Historiens inertie 119

STIAPHÆNGIGHED 119 · MULIGHEDEN FOR FORANDRING 128

Litteratur 130